

PROPOZIȚIILE SUBORDONATE

TIPUL PROPOZIȚIEI SUBORDONATE / DEFINIȚIE	TERMENI REGENȚI	ELEMENTE DE RELAȚIE	ÎNTREBĂRI	CONTRAGERE / EXPANSIUNE - EXEMPLE
<p>Predicativa (PR) – îndeplinește în frază funcția de <i>nume predicativ al unui verb copulativ</i> din propoziția regentă.</p>	<p>Verbul copulativ (a fi, a deveni, a se face, a ajunge, a rămâne, a însemna, a părea).</p>	<p>a. pronume relative: cine, ce, a cui, cui.</p> <p>b. adjectiv pronominal relativ: cărui</p> <p>c. pronume nehotărât: oricine, orice etc.</p> <p>d. adj. pronominale nehotărâte: orice, oricare etc.</p> <p>e. adverbe relative:</p>	<p>cum este (ce este), cine este subiectul?, care este lucrul, ființa, ideea etc. desemnată de subiect?</p>	<p>El va ajunge ce și-a dorit.</p> <p>Nelămurirea lui cui să-i ceară socoteală.</p> <p>Subiectul era a cui compunere este mai reușită.</p> <p>Întrebarea mea era cărui copil să-i dau această carte.</p> <p>Cartea este a oricui o citește.</p> <p>Câștigătorul este orice copil ajunge primul.</p> <p>Întrebarea este cât vei cheltui acolo.</p> <p>Întrebarea este dacă va reuși.</p> <p>El a rămas ca și când n-ar fi auzit de asta</p>

		unde, când, cum (precum), cât. f. conjuncții subordonatoare: că, să, ca...să, dacă, de etc. g. locuțiuni conjuncționale subordonatoare: ca și cum, ca și când, după cum, de parcă.		niciodată. Observații: 1. Propoziția subordonată predicativă stă, de obicei, după verbul din regentă, dar poate sta și înainte, dacă se insistă asupra celor comunicate prin PR. Cum e floarea de cireș era fata moșului.
Subiectiva (SB) – îndeplinește în frază funcția de <i>subiect</i> al propoziției regente.	a. verb personal: Câștigă cine aleargă mai bine. b. verb impersonal la orice diateză: trebuie, este, se întâmplă, se zice, se cuvine, se cade, se spune, se pare, (îi) este dat, (îi) este scris etc. c. verb personal devenit impersonal: place, rămâne, ajunge, pasă, vine etc.	a. pronume relative: cine, ce, a cui, cui. b. adjectiv pronominal relativ: cărui c. pronume nehotărât: oricine, orice etc. d. adj. pronominale nehotărâte: orice, oricare etc.	cine?, ce?	Observații: 1. Regenta unei subiective poate fi intercalată în subordonată: Urmele lăsate în zăpadă e posibil să se vadă și mâine. Fiecare elev trebuie să-și pregătească zilnic lecțiile. Observații:

	<p>d. expresie verbală impersonală: e bine, e rău, e frumos, e ușor, e greu, e posibil, e cu puțință etc.</p> <p>e. adverb sau locuțiune adverbială predicativă: desigur, bineînțeles, firește, probabil, poate, fără-ndoială, de bună seamă, cu siguranță etc.</p>	<p>e. adverbe relative: unde, când, cum (precum), cât.</p> <p>f. conjuncții subordonatoare: că, să, ca...să, dacă, de etc.</p> <p>g. locuțiuni conjuncționale subordonatoare: ca și cum, ca și când, după cum, de parcă.</p>		<p>1. Subiectiva poate sta atât înaintea regentei, cât și după aceasta. Cine va încerca, acela va câștiga. Dacă nu zice nimic înseamnă că este de părerea noastră. Ceea ce făcea el era să ne anunțe data plecării.</p>
<p>Atributiva (AT) – are în frază funcția sintactică de <i>atribut</i> al unui substantiv, a unui pronume sau al unui numeral din prop. regentă.</p>	<p>a. substantiv</p> <p>b. pronume</p> <p>c. numeral</p>	<p>a. pronume relative: cine, ce, a cui, cui.</p> <p>b. adjectiv pronominal relativ: cărui</p> <p>c. pronume nehotărât: oricine, orice etc.</p> <p>d. adj. pronominale nehotărâte: orice,</p>	<p>care?, ce fel de?, al, a, ai, ale cui?</p>	<p>Observații:</p> <p>1. Atributiva stă întotdeauna după termenul regent, de obicei imediat după acesta, fiind deseori intercalată.</p> <p>2. Atributiva nu se desparte prin virgulă de regentă.</p> <p>3. În situația în care aduce o explicație suplimentară (atributivă explicativă), atributiva se desparte prin virgulă de</p>

		<p>oricare etc.</p> <p>e. adverbe relative: unde, când, cum (precum), cât.</p> <p>f. conjuncții subordonatoare: că, să, ca...să, dacă, de etc.</p> <p>g. locuțiuni conjuncționale subordonatoare: ca și cum, ca și când, după cum, de parcă.</p>		<p>regentă.</p> <p>Își va cumpăra cartea, pe care și-o dorește.</p>
<p>Completiva directă (CD) – îndeplinește funcția sintactică de <i>complement direct</i> în frază.</p>	<p>a. verb tranzitiv: Spune-i ce vrei.</p> <p>b. locuțiune verbală N-a băgat de seamă că ai plecat.</p> <p>c. interjecție predicativă Uite că vine.</p>	<p>a. pronume relative: cine, ce, a cui, cui.</p> <p>b. adjectiv pronominal relativ: cărui</p> <p>c. pronume nehotărât: oricine, orice etc.</p> <p>d. adj. pronominale nehotărâte: orice,</p>	<p>ce?, pe cine?</p>	<p>Observații:</p> <p>1. Propoziția subordonată completivă directă stă, de obicei, după regentă. Pentru evidențiere, poate fi așezată și înaintea regentei.</p> <p>Pe oricine întâlnește, întreba despre accident.</p>

		<p>oricare etc.</p> <p>e. adverbe relative: unde, când, cum (precum), cât.</p> <p>f. conjuncții subordonatoare: că, să, ca...să, dacă, de etc.</p> <p>g. locuțiuni conjuncționale subordonatoare: ca și cum, ca și când, după cum, de parcă.</p>		
<p>Completiva indirectă (CI) – îndeplinește în frază funcția sintactică de <i>complement indirect</i>.</p>	<p>a. verb predicativ Mă gândesc la ce mă interesează.</p> <p>b. locuțiune verbală Îmi pare rău că n-ai venit.</p> <p>c. adverb E rău de cine minte.</p> <p>d. adjectiv El este mândru de ce a realizat.</p>	<p>a. pronume relative: cine, ce, a cui, cui.</p> <p>b. adjectiv pronominal relativ: cărui</p> <p>c. pronume nehotărât: oricine, orice etc.</p> <p>d. adj. pronominale</p>	<p>cui?</p> <p>pentru cine / ce?; de cine / ce?; despre cine / ce?; la cine / ce?; cu cine / ce?</p>	<p>Observații:</p> <p>1. Propoziția subordonată completivă indirectă stă, de obicei, după termenul regent. Pentru evidențierea ei poate fi așezată înaintea regentei.</p> <p>2. Când stă după regentă nu se desparte prin virgulă de aceasta, iar dacă stă înaintea acesteia se desparte prin</p>

	<p>e. interjecție E vai de cine nu învață carte.</p>	<p>nehotărâte: orice, oricare etc.</p> <p>e. adverbe relative: unde, când, cum (precum), cât.</p> <p>f. conjuncții subordonatoare: că, să, ca...să, dacă, de etc.</p> <p>g. locuțiuni conjuncționale subordonatoare: ca și cum, ca și când, după cum, de parcă.</p>		virgulă.
<p>Circumstanțiala de loc, (locala, CL) - îndeplinește în frază funcția sintactică de <i>complement circumstanțial de loc</i>.</p>	<p>a. verb Plec unde mi-ai spus.</p> <p>b. locuțiune verbală: Ai luat-o la fugă unde ai văzut cu ochii.</p> <p>c. interjecție: Hai unde am stabilit.</p>	<p>a. pronume relative: cine, cui.</p> <p>b. adjective pronominale relative: ce, oricine, oricare etc.</p> <p>c. pronume și adjective pronominale</p>	unde?, de unde?, până unde?, încotro?, pe unde?	<p>Observații:</p> <p>1. Propoziția subordonată locală poate avea în regentă ca <i>element corelativ</i> adverbul de loc acolo. Ne vom plimba <i>pe acolo</i> pe unde au fost plantate flori.</p> <p>2. În mod obișnuit, propoziția</p>

		<p>nehotărâte: oricine, oricare</p> <p>d. adverbe relative: unde, încotro.</p> <p>e. adverbe nehotărâte: oriunde, oriîncotro.</p>		<p>subordonată locală stă după propoziția regentă. Ea poate fi intercalată sau să stea înaintea regentei.</p> <p>3. Când se află după regentă, locala nu se desparte prin virgulă de aceasta. Înaintea regentei se desparte prin virgulă atunci când nu se insistă asupra ei și are în regentă un adverb corelativ. Intercalată în regentă, locala se desparte prin virgulă, doar dacă este înaintea predicatului.</p> <p>Alerg pe unde s-au trasat liniile albe.</p>
<p>Circumstanțiala de mod (modala, CM) - îndeplinește în frază funcția sintactică de <i>complement circumstanțial de mod</i>.</p>	<p>a. verb El vorbește cum a fost învățat.</p> <p>b. locuțiune verbală: Ea se dă de-a rostogolul precum i-a văzut pe colegii ei.</p> <p>c. adverb El cântă frumos după cum știe</p>	<p>a. adverbe relative: cum, precum, cât.</p> <p>b. locuțiuni conjuncționale subordonatoare: după cum, ca și cum, ca și când, de parcă, pe măsură</p>	<p>cum?, în ce fel?, în ce mod?, în ce chip?, cât?</p>	<p>Observații:</p> <p>1. Propoziția subordonată modală poate avea în regentă ca <i>elemente corelative</i> adverbe și locuțiuni adverbiale: așa, astfel, atât, întocmai.</p> <p>2. Topica modalei este liberă: poate sta înaintea regentei, după regentă sau poate</p>

	<p>mai bine.</p> <p>d. adjectiv</p> <p>El este deștept precum este și tatăl lui.</p>	<p>ce, fără să etc.</p>		<p>fi intercalată în regentă. Modalele introduse prin locuțiunile conjuncționale de parcă și de cum stau întotdeauna după regentă.</p> <p>3. Atunci când modala stă înaintea regentei, se desparte prin virgulă, dacă are un corelativ în regentă, iar atunci când este intercalată se izolează prin virgule, dacă este așezată înaintea predicatului.</p>
<p>Circumstanțiala de timp (temporală, CT) - îndeplinește în frază funcția sintactică de <i>complement circumstanțial de timp</i>.</p>	<p>a. verb</p> <p>Plec la țară când voi fi în concediu.</p> <p>b. locuțiune verbală</p> <p>Va fi băgat în seamă când va fi matur.</p> <p>c. adverb</p> <p>Acum când citește are imaginație bogată.</p>	<p>a. adverbe relative:</p> <p>când, cât, cum.</p> <p>b. adverbe nehotărâte:</p> <p>oricând, oricât.</p> <p>c. conjuncția până:</p> <p>d. locuțiuni conjuncționale subordonatoare: înainte ca... să, îndată ce,</p>	<p>când?, de când?, până când?, cât timp?</p>	<p>Observații:</p> <p>1. Propoziția subordonată temporală poate avea în regentă ca <i>elemente corelative</i> adverbe și locuțiuni adverbiale: atunci, și, cum, imediat. Atunci a sosit când tu tocmai ai ieșit.</p> <p>2. Propoziția subordonată temporală are topică liberă: poate sta înaintea regentei, după aceasta sau poate fi</p>

	<p>d. adjectiv Supărat de când era mic cauzează neplăceri celor din jur.</p>	<p>imediat ce, după ce, pe dată ce, în timp ce, cât timp, câtă vreme, ori de câte ori etc.</p> <p>e. pronume și adj. pronominale relative și nehotărâte: cine, cui, cât, oricine, oricare.</p>		<p>intercalată în regentă.</p> <p>3. Circumstanțiala temporală se desparte prin virgulă atunci când nu exprimă o circumstanțială esențială, atunci când este antepusă și are un corelativ sau atunci când este intercalată și este așezată înaintea predicatului din regentă.</p>
<p>Circumstanțiala de cauză (cauzala, CZ) - îndeplinește în frază funcția sintactică de <i>complement circumstanțial de cauză</i>.</p>	<p>a. verb Nu a reușit, fiindcă nu a învățat deloc.</p> <p>b. locuțiune verbală Nu a băgat de seamă, deoarece a fost neatent.</p> <p>c. adjectiv Maria este bucuroasă, pentru că a obținut punctaj mare la olimpiadă.</p>	<p>a. conjuncții subordonatoare: fiindcă, că, deoarece, căci, întrucât, dacă.</p> <p>b. locuțiuni conjuncționale subordonatoare: din cauză că, din pricină că, de vreme ce, din moment ce, pentru că.</p> <p>c. adverbe relative: cum, unde.</p>	<p>din ce cauză?, din ce pricină?</p>	<p>Observații:</p> <p>1. Propoziția subordonată cauzală poate avea în regentă ca <i>elemente corelative</i> adverbe și locuțiuni adverbiale: apoi, atunci, de aceea, pentru aceea, de asta, de aceasta.</p> <p>2. Circumstanțiala de cauză poate sta înainte sau după regentă.</p> <p>3. Cauzala se desparte, în general, prin virgulă de regentă, indiferent de locul pe care îl are față de aceasta.</p>

<p>Circumstanțiala de scop (finala, CS) - îndeplinește în frază funcția sintactică de <i>complement circumstanțial de scop</i>.</p>	<p>a. verb El s-a dus în oraș ca să cumpere fructe.</p> <p>b. locuțiune verbală A luat-o la goană ca să nu fie prins.</p> <p>c. interjecție Hai ca să nu ne vadă nimeni.</p>	<p>a. conjuncții subordonatoare: <i>să; ca să; de</i></p> <p>b. locuțiuni conjuncționale: <i>pentru ca să</i></p>	<p>cu ce scop?, în ce scop?</p>	<p>Observații:</p> <p>1. Propoziția subordonată finală poate avea în regentă ca <i>elemente corelative</i> adverbe și locuțiuni adverbiale: anume, înadins, de asta, pentru aceea.</p> <p>2. Circumstanțiala de scop stă înainte sau după regentă.</p> <p>3. Când stă înaintea regentei, finala se desparte prin virgulă de aceasta. Când este după regentă, se desparte prin virgulă doar dacă se subliniază că nu este un element esențial în frază.</p> <p>4. Circumstanțialele de scop introduse prin de și să nu se despart prin virgulă de regentă. Întotdeauna se desparte prin virgulă, indiferent de topică, finala care deține în regentă un corelativ.</p>
--	---	---	---------------------------------	---